

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

|  |  |  |
|--|--|--|
|  |  |  |
|--|--|--|

PESEL

|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
|  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

**Miejsce na naklejkę.**

Sprawdź, czy kod na naklejce to  
**M-100.**

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.  
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

**Egzamin maturalny**

**Formuła 2023**

# HISTORIA MUZYKI

## Poziom rozszerzony

**TEST DIAGNOSTYCZNY**

Symbol arkusza

MHMP-R0-**100**-2412

DATA: **17 grudnia 2024 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

CZAS TRWANIA: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

### Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.





## Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 23 strony (zadania 1–17), *Przykłady nutowe do wybranych zadań* oraz płytę z nagraniami.  
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Rozwiązania zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Do wybranych zadań dołączono przykłady dźwiękowe nagrane kolejno na płycie. Te zadania oznaczone są w arkuszu znakiem 🎧.
5. Wykaz przykładów dźwiękowych zamieszczono na stronie 3.
6. Przykłady nutowe do wybranych zadań, oznaczonych znakiem 🎵, znajdują się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*. Przed zapoznaniem się z nagraniami i zapisem nutowym przeczytaj uważnie treść poleceń.
7. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
8. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora. Tabelki są umieszczone na marginesie przy każdym zadaniu.
10. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.



## Wykaz przykładów dźwiękowych

### **Zadanie 2.**

Przykład 1. – ścieżka 1.

Przykład 2. – ścieżka 2.

Przykład 3. – ścieżka 3.

**Zadanie 3.** – ścieżka 4.

**Zadanie 6.** – ścieżka 5.

**Zadanie 9.** – ścieżka 6.

**Zadanie 10.** – ścieżka 7.

**Zadanie 12.** – ścieżka 8.

**Zadanie 16.** – ścieżka 9.

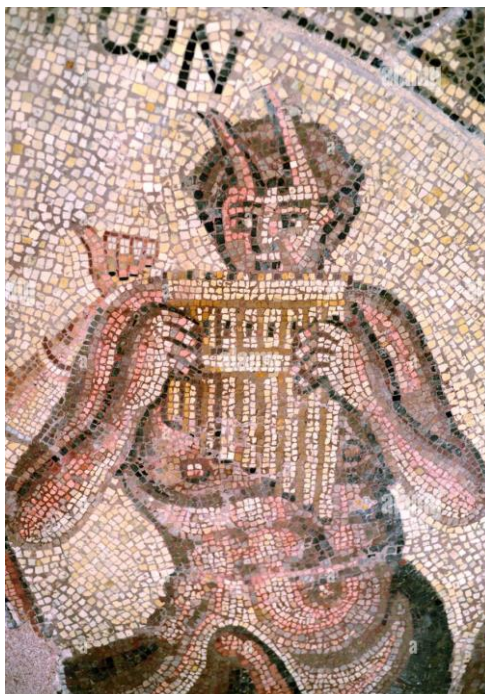
### Zadanie 1. (0–2)

Na poniższej ilustracji przedstawiono jednego z bohaterów mitologii greckiej.

1.

0–1–2

Napisz nazwę instrumentu przedstawionego na ilustracji. Wskaż grecki mit, który opisuje powstanie tego instrumentu.



<https://www.diakonos.be>

Nazwa instrumentu: .....

Mit: .....

### Zadanie 2. 🌀

Zapoznaj się z fragmentami nagrań ilustrujących trzy typy średniowiecznego organum (przykład 1. – ścieżka 1., przykład 2. – ścieżka 2., przykład 3. – ścieżka 3.).

2.1.

0–1

#### Zadanie 2.1. (0–1)

Ustal chronologię wysłuchanych przykładów. W tabeli, obok numeru przykładu, wpisz litery A–C we właściwej kolejności, gdzie A oznacza organum powstałe najwcześniej, a C – organum najpóźniejsze.

| Przykład | Chronologia |
|----------|-------------|
| 1.       |             |
| 2.       |             |
| 3.       |             |

### Zadanie 2.2. (0–1)

Wybierz jeden z wysłuchanych fragmentów organum i wpisz niżej numer przykładu. Napisz nazwę typu tego organum i go scharakteryzuj.

Przykład nr ..... Nazwa typu organum: .....

Charakterystyka: .....

.....

.....

.....

### Zadanie 3.

Zapoznaj się z zapisem nutowym, z nagraniem (ścieżka 4.) i z polskim tłumaczeniem pieśni *O la, o che bon eccho* Orlanda di Lasso. Zapis nutowy utworu znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

O la, o che bon eccho!

Pigliamo ci, piacere!

Ha ha ha ha ha,

ridiamo tutti!

O bon compagno!

Che voi tu?

Voria che tu cantassi una canzona.

Perchè? Perchè si?

Perchè no?

Perchè non voglio.

Perchè non voi?

Perchè non mi piace!

Taci dico!

Taci tu!

O gran poltron!

Signor, si!

Orsu non più!

Andiamo!

Adio bon eccho! Adio bon eccho!

Rest' in pace!

Basta! Basta! Basta! Basta!

Hop, hop! Jakie tu piękne echo!

Zabawmy się wesoło!

Ha, ha, ha, ha!

Śmiejmy się wszyscy wraz!

Hej, przyjacielu!

Czego chcesz?

Zaśpiewaj mi piosenkę.

A dlaczego mam zaśpiewać?

A dlaczego masz nie śpiewać?

A dlatego, że nie chcę.

A dlaczego nie chcesz?

Dlatego, że nie mam ochoty.

To bądź cicho!

Ty bądź cicho!

Próżniak z ciebie!

Prawdęś rzekł!

I już dosyć tego mam!

Chodźmy stąd!

Piękne echo, żegnaj nam!

Pokój z tobą!

Bywaj!

tłum. na podst. M. Wozaczyńska, *Muzyka renesansu*, Gdańsk 1996.

### Zadanie 3.1. (0–1)

Wskaż dwa środki muzyczne, za pomocą których kompozytor uzyskał zgodność tekstu z jego opracowaniem dźwiękowym.

1. ....

2. ....

3.2.

0-1

**Zadanie 3.2. (0-1)**

Wymień dwie cechy muzyczne kompozycji, które świadczą o jej renesansowym pochodzeniu.

1. ....

2. ....

3.3.

0-1

**Zadanie 3.3. (0-1)**

Podaj nazwę wielogłosowych pieśni świeckich z tekstem w języku francuskim, obecnych w twórczości Orlanda di Lasso.

.....

**Zadanie 4.**

W renesansie często zestawiano w pary tańce skontrastowane metrycznie i agogicznie.

4.1.

0-1

**Zadanie 4.1. (0-1)**

Podaj nazwy dwóch włoskich tańców, które – zestawione w parę – dały początek barokowej suicie. Nazwy tańców wybierz spośród wymienionych niżej.

pawana

passamezzo

saltarello

gagliarda

volta

Para tańców: 1. ....

2. ....



**Zadanie 4.2. (0–1)**

Napisz nazwę notacji przedstawionej na ilustracji, a stosowanej w renesansie m.in. do zapisu tańców.



.....

**Zadanie 5. (0–2)**

Uzupełnij tekst opisujący początki opery. Wpisz w wyznaczone miejsca: 1. nazwę ośrodka, 2. przełom stuleci, 3. nazwę grupy.

Miejscem narodzin europejskiej opery była (1.) ..... . To właśnie w tym mieście na przełomie (2.) ..... wieku przedstawione zostały pierwsze *drammi per musica*. Ogromne znaczenie dla powstania teatru z muzyką miała grupa intelektualistów zwana (3.) ..... . Pierwszym zachowanym w pełni przedstawieniem artystów tej grupy była *Eurydyka* Jacopo Periego, wystawiona z okazji ślubu córki Wielkiego Księcia Toskanii.

4.2.  
0-1

5.  
0-1-2

### Zadanie 6. ♡

Twórczość François Couperina, przypadająca na czas transformacji stylistycznej, zawiera elementy stylu barokowego i nowe rozwiązania, które prowadziły do powstania stylu klasycznego.

Zapoznaj się z nagraniem (ścieżka 5.) i zapisem nutowym fragmentu utworu *Le Rossignol en amour* (Zakochany słowik) François Couperina zamieszczonym poniżej.

Lentement, et tres tendrement, quoy que mesuré.

*Le Rossignol en amour.*

accens plaintifs.

6.1.

0-1

#### Zadanie 6.1. (0-1)

Na podstawie analizy utworu podaj jedną cechę barokową i jedną cechę nowo kształtującego się stylu.

Cecha barokowa: .....

Cecha nowego stylu: .....



**Zadanie 6.2. (0–1)**

Opisz – z użyciem terminologii muzycznej – środki dotyczące melodyki, za pomocą których kompozytor zilustrował muzycznie śpiew słowika.

.....

.....

.....

|      |
|------|
| 6.2. |
| 0–1  |
|      |

**Zadanie 6.3. (0–1)**

Napisz nazwę stylu muzycznego obecnego w okresie przejściowym między barokiem a klasycyzmem, w który to styl wpisuje się prezentowana kompozycja.

.....

|      |
|------|
| 6.3. |
| 0–1  |
|      |

**Zadanie 6.4. (0–1)**

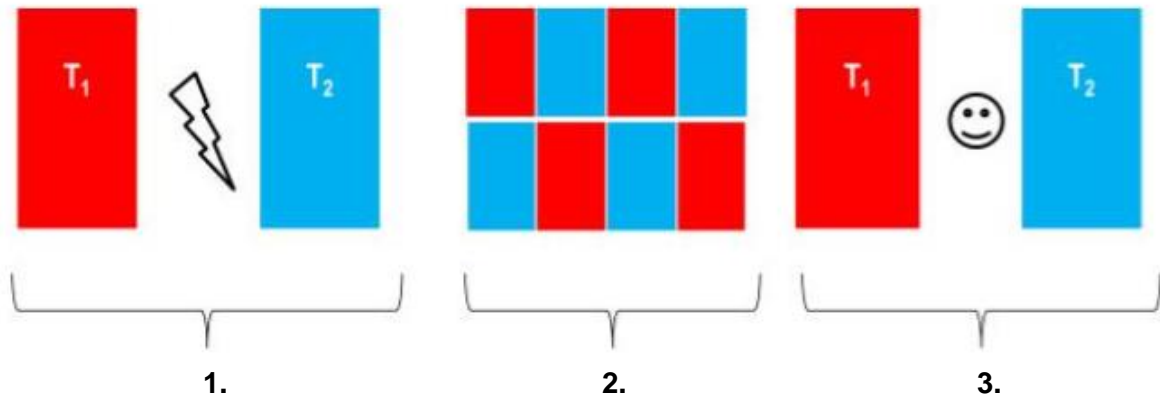
Podaj nazwę szkoły (ośrodka) okresu przedklasycznego, który odegrał ważną rolę w powstaniu orkiestry i symfonii klasycznej.

.....

|      |
|------|
| 6.4. |
| 0–1  |
|      |

### Zadanie 7.

Poniżej przedstawiono uproszczony schemat budowy formy muzycznej wykształconej w epoce klasycyzmu. Wyszczególniono na nim trzy fazy (współczynniki) tej formy (1–3).



7.1.

0–1–2

### Zadanie 7.1. (0–2)

Napisz nazwę formy przedstawionej na schemacie i wymień jej fazy w kolejności zgodnej z powyższym rysunkiem.

Nazwa formy muzycznej: .....

Nazwy kolejnych faz formy:

1. ....

2. ....

3. ....

**Zadanie 7.2. (0–2)**

Wyjaśnij znaczenie graficznych elementów każdej z faz – uwzględnij kolory i emotikony. Opisz ich zastosowanie dla każdej z trzech faz formy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

|       |
|-------|
| 7.2.  |
| 0–1–2 |
|       |

**Zadanie 7.3. (0–1)**

Napisz nazwy trzech gatunków muzycznych, w których znalazła zastosowanie forma przedstawiona na schemacie.

1. ....

2. ....

3. ....

|      |
|------|
| 7.3. |
| 0–1  |
|      |

**Zadanie 8. (0–2)**

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

|    |  |   |   |
|----|--|---|---|
| 1. | Haydn całe swoje życie zawodowe spędził w Wiedniu.                             | P | F |
| 2. | Początkowa twórczość Haydna reprezentuje dojrzały styl klasyczny.              | P | F |
| 3. | Wśród utworów wokalnoinstrumentalnych Haydna znajdują się opery seria i buffa. | P | F |

|       |
|-------|
| 8.    |
| 0–1–2 |
|       |

**Zadanie 9.** 🎧 🎵

Zapoznaj się z zapisem nutowym i nagraniem początkowego fragmentu czwartej części *III Symfonii Es-dur* Ludwiga van Beethovena (ścieżka 6.). Zapis nutowy utworu znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

9.1.

0–1

**Zadanie 9.1. (0–1)**

**Napisz nazwę formy finałowej części symfonii.**

.....

9.2.

0–1

**Zadanie 9.2. (0–1)**

**Wskaż dwa nowatorskie rozwiązania, które kompozytor zastosował w tej symfonii.**

1. ....

2. ....

9.3.

0–1

**Zadanie 9.3. (0–1)**

**Wyjaśnij, dlaczego *III Symfonia Es-dur* op. 55 Ludwiga van Beethovena ma przydomek *Eroica*.**

.....

.....

.....



**Zadanie 10. ♪**

Zapoznaj się z zapisem nutowym i nagraniem *Pieśni bez słów* op. 30 nr 6 Feliksa Mendelssohna-Bartholdy'ego (ścieżka 7.). Zapis nutowy utworu znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

**Zadanie 10.1. (0–1)**

Uzasadnij nazwę cyklu. Wymień dwie cechy łączące wysłuchaną kompozycję z pieśnią romantyczną.

1. ....

2. ....

10.1.

0–1

**Zadanie 10.2. (0–2)**

Napisz nazwę gatunku, który reprezentują *Pieśni bez słów* Mendelssohna, oraz podaj nazwiska dwóch współczesnych Mendelssohnowi kompozytorów tego gatunku.

Nazwa gatunku: .....

Nazwiska kompozytorów:

1. .... 2. ....

10.2.

0–1–2

**Zadanie 11. (0–3)**

Poemat symfoniczny był gatunkiem chętnie podejmowanym przez kompozytorów szkół narodowych II połowy XIX wieku.

Uzupełnij poniższą tabelę. Wpisz we wskazane rubryki nazwy szkół, nazwiska kompozytorów i tytuły poematów symfonicznych ich autorstwa.

| Szkoła narodowa | Nazwisko kompozytora | Tytuł poematu symfonicznego |
|-----------------|----------------------|-----------------------------|
| fińska          |                      |                             |
|                 | Bedřich Smetana      |                             |
|                 |                      | <i>Step</i>                 |

11.

0–1–2–3

**Zadanie 12. (0–7)**

Zapoznaj się z zapisem nutowym i z nagraniem *Nokturnu cis-moll (Lento con gran espressione)* Fryderyka Chopina (ścieżka 8.). Zapis nutowy utworu znajduje się w *Przykładach nutowych do wybranych zadań*.

12.

0-1-2-  
3-4-5-  
6-7

**Przeprowadź analizę utworu. W opisie uwzględnij: formę, charakterystykę elementów muzycznych (melodyki, metroritmiki, agogiki, harmoniki, dynamiki) oraz rodzaj faktury.**

Dotted lines for writing the analysis.

**Zadanie 13. (0–1)**

Uzupełnij tabelę. Uporządkuj chronologicznie wymienione wydarzenia związane z muzyką polską XX stulecia. Wpisz numery 1–4 we właściwej kolejności, gdzie 1 oznacza wydarzenie chronologicznie pierwsze, a 4 – chronologicznie ostatnie.

| Wydarzenie   | Chronologia |
|--|-------------|
| Karol Szymanowski obejmuje funkcję rektora Wyższej Szkoły Muzycznej w Warszawie.   |             |
| Krzysztof Zimerman zostaje zwycięzcą Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina.                         |             |
| W Warszawie odbywa się pierwsza edycja Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”.                   |             |
| W Berlinie na koncercie kompozytorów Młodej Polski ma miejsce prawykonanie <i>Odwiecznych pieśni</i> Mieczysława Karłowicza. |             |

13.

0–1

**Zadanie 14. (0–1)**

Poniższy cytat jest opisem jednego z baletów Igora Strawińskiego.

W 1913 roku [dzieło to] było gwałtownym, pełnym młodzieńczego impetu wyznaniem wiary. Nie przypadkiem nazwano je Nowym Testamentem muzyki; dla ówczesnego pokolenia było to objawienie, wstrząsające, oślepiające swoim blaskiem [...]. Skandaliczną awanturę, jaka wybuchła na sali podczas premiery, wywołała nie tylko muzyka, która z brutalną siłą rzuciła wyzwanie gustom epoki. Wyzwaniem była również tematyka: pogańskie wierzenia i obrządku, przedstawione z całą surowością i okrucieństwem, wydawały się zbyt barbarzyńskie i obrażały subtelny smak widzów, uformowany na delikatnych niedomówieniach impresjonizmu i symbolizmu.

L. Erhardt, *Balety Igora Strawińskiego*, Kraków 1962.

**Podaj tytuł baletu opisanego powyżej oraz nazwę wyróżnianego w twórczości kompozytora okresu, z którego ten utwór pochodzi.**

Tytuł baletu: .....

Nazwa okresu: .....

14.

0–1

### Zadanie 15.

Zapoznaj się z zapisem nutowym początkowego fragmentu XX-wiecznego utworu fortepianowego.

Ruhig fließend  $\text{♩} = \text{ca } 80$

The musical score is written for piano in 3/2 time. It begins with a tempo marking of 'Ruhig fließend' and a metronome marking of '♩ = ca 80'. The piece is in a key with one flat (B-flat major or D minor). The score is divided into four systems of two staves each. Measure 1 starts with a piano (p) dynamic. Measure 2 has a forte (f) dynamic. Measure 3 has a forte (f) dynamic. Measure 4 has a piano (p) dynamic. Measure 5 has a forte (f) dynamic. Measure 6 has a forte (f) dynamic. Measure 7 has a forte (f) dynamic. Measure 8 has a piano (p) dynamic. Measure 9 has a forte (f) dynamic. Measure 10 has a forte (f) dynamic. Measure 11 has a piano (p) dynamic and a ritardando (rit.) marking. Measure 12 has a pianissimo (pp) dynamic and a tempo marking.

15.1.

0-1

#### Zadanie 15.1. (0-1)

Zaznacz nazwę techniki kompozytorskiej przedstawionej w powyższym przykładzie.

- A. punktualizm      B. spektralizm      C. aleatoryzm      D. serializm

15.2.

0-1

#### Zadanie 15.2. (0-1)

Podaj nazwisko kompozytora, który był pomysłodawcą techniki zastosowanej w utworze.

.....



**Zadanie 16. 🗣️**

Zapoznaj się z początkowym fragmentem nagrania trzeciej części *Koncertu na orkiestrę* [...] Grażyny Bacewicz (ścieżka 9.).

**Zadanie 16.1. (0–1)**

Podaj nazwę orkiestry, która stanowi obsadę instrumentalną koncertu.

.....

**16.1.**

0–1

**Zadanie 16.2. (0–1)**

Napisz nazwę tańca, który jest podstawą stylizacji w tej części koncertu.

.....

**16.2.**

0–1

**Zadanie 16.3. (0–1)**

Podaj nazwę nurtu w muzyce XX wieku, w który wpisuje się twórczość Grażyny Bacewicz.

.....

**16.3.**

0–1

**Zadanie 17. (0–15)**

Wybierz jeden z poniższych tematów i napisz wypracowanie.

- W wypracowaniu rozważ problem podany w temacie.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 wyrazów.
- Numer wybranego tematu wpisz w wyznaczone miejsce.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu, nie pisz na marginesach.

**17.**

0–15

**Temat 1.**

*W twórczości Wagnera idea dramma per musica znajduje najpełniejszą realizację, antynomia słowa i muzyki zostaje przewyciężona, wszelkie elementy są zrównoważone i zespolone w sposób niemal idealny.*

L. Erhard, *Sztuka dźwięku*, Warszawa 1980.

Odwołując się do wypowiedzi Ludwika Erhardta, omów koncepcję wagnerowskiego dramatu muzycznego. W swojej wypowiedzi przedstaw nowe rozwiązania w konstrukcji dramatycznej i muzycznej dzieł Wagnera.

**Temat 2.**

Omów styl galant w muzyce XVIII wieku. Przedstaw twórców tego stylu, gatunki i formy przez nich uprawiane, cechy stylistyczne ich utworów oraz znaczenie tej twórczości w historii muzyki.

# WYPRAWIANIE

na temat nr .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lined writing area consisting of multiple horizontal dotted lines spaced evenly down the page.



**BRUDNOPIS**  
*(nie podlega ocenie)*

# HISTORIA MUZYKI

## Poziom rozszerzony

*Formuła 2023*



# HISTORIA MUZYKI

## Poziom rozszerzony

*Formuła 2023*



# HISTORIA MUZYKI

## Poziom rozszerzony

*Formuła 2023*

